

FISR2

STRUCTURAL REFORMS BETTER INTEGRATED
WITHIN FISCAL FRAMEWORKS

Izveštavanje o ispunjenosti opštih i posebnih ciljeva Instrumenta za reformu i rast za Zapadni Balkan

Izveštavanje o sprovođenju RA Republike
Srbije, 09. septembar, 2024. godine
Jelena Rančić, CEF expert

Praćenje realizacije RA i izveštavanje

- **Dva tipa izveštaja:**
 - **Polugodišnji** – realizacija planiranih koraka za sprovođenje reformi – prati se preko indikatora implementacije (procesa) što je osnov za zahteve za povlačenje sredstava od EU (payment conditions)
 - **Godišnji** – doprinos ostvarenju ciljeva RA i ciljeva Instrumenta za reformu i rast (IRR) sprovođenjem RA – prati se preko Ključnih pokazatelja/indikatora rezultata (KPIs)
- **Izveštaji treba da budu komplementarni**

Indikatori za praćenje realizacije RA i izveštavanje

- **Dve vrste indikatora:**
 - **Indikatori implementacije RA** – realizacija kvalitativnih i kvantitativnih koraka predviđenih u RA u odgovarajućim rokovima
 - **Indikatori rezultata sprovođenja RA** – KPIs kojima se meri doprinos ostvarenju opštih i posebnih ciljeva definisanih u regulativi IRR i RA

Opšti i posebni ciljevi IRR

- Četiri opšta i 13 posebnih ciljeva IRR

- **Opšti ciljevi:**
 - Podrška procesu proširenja kroz usvajanje reformi
 - Ubrzanje regionalne ekonomske integracije i brža integracija u jedinstveno tržište EU
 - Ubrzanje društveno-ekonomske konvergencije privreda ZB sa EU
 - Podsticanje regionalne saradnje u zemljama ZB

Opšti i posebni ciljevi IRR

➤ Posebni ciljevi IRR:

- Osnove (Fundamentals)
- PFM i povećanje efikasnosti državne uprave
- (Regionalna) ekonomska integracija
- Zaštita životne sredine
- Digitalizacija
- Inovacije i istraživanja
- Podrška malim i srednjim preduzećima i startapima
- Povećanje kvaliteta obrazovanja i unapređenje veština
- Zapošljavanje ciljanih grupa stanovništva
- Socijalna zaštita i smanjenje siromaštva

Indikatori rezultata sprovođenja RA (KPIs)

- KPIs treba odabrati / definisati tako da njihove vrednosti pokažu (indikuju) u kojoj meri su opšti i posebni ciljevi, definisani u IRR i RA, ostvareni
- KPIs treba da budu definisani za celu RA, a ne za pojedinačne reforme (reformske promene). Pojedini KPI-a mogu biti definisani za reforme u istoj oblasti politike, ako njihove vrednosti ukazuju na napredak postignut u ostvarenju ciljeva IRR i RA
- Prema regulativi, treba koristiti međunarodno prihvaćene KPIs kao i indikatore rezultata koji su već definisani javnim politikama. Mogu se koristiti, ako su relevantni i ključni korporativni pokazatelji definisani u dokumentima: [IPA III Results Framework](#), [European Fund for Sustainable Development Plus \(EFSD+\) Results Measurement Framework](#) i [WBIF](#)

Indikatori rezultata sprovođenja RA (KPIs)

- Mogu se koristiti tkz. indikatori uticaja (impact indicators) za procenu efekata sprovođenja reformi iz RA na makroekonomske pokazatelje, kao što su rast BDP-a, zaposlenosti, izvoza, konkurentnosti, itd.
- Treba definisati početnu (baseline) i ciljanu vrednost KPI (realistično i dostižno u planiranom vremenskom okviru)
- Važna dostupnost tj. vremenski period objavljivanja vrednosti indikatora
- Izbor KPIs na čije vrednosti će direktno uticati implementacija RA
- Razviti i redovno ažurirati bazu podataka sa relevantnim KPIs

Primeri reformi i predlozi KPIs (oblast Razvoj ljudskog kapitala)

Sektor	Indikativne reforme	Kvalitativni i kvantitativni koraci (indikatori implementacije)	Doprinos sprovođenja reformi ostvarenju ciljeva IRR	Predlog KPIs
Zapošljivost, podrška za aktivaciju, socijalne usluge	Rešavanje neusklađenosti na tržištu rada kroz celoživotno učenje i povećavanje zapošljivosti diplomaca kroz praktičan rad, uključujući poslove u zelenoj i digitalnoj ekonomiji	Usavršavanje i prekvalifikacija radne snage. Najmanje 7% odraslih, uzrasta 25-64 (od čega okvirno 50% žena) je učestvovalo u ovakvoj vrsti obrazovanja tokom prethodnih 12 mjeseci (decembar 2026.). 800 karijernih savetnika u osnovnim i srednjim školama i univerzitetima obučeni su u skladu sa novim modelom (decembar 2027.).	Jačanje kvalitetnog obrazovanja, obuke, prekvalifikacije i usavršavanja na svim nivoima, sa posebnim fokusom na mlade, uključujući borbu protiv nezaposlenosti mladih, sprečavanje odliva mozgova i podrška ugroženim zajednicama i politikama zapošljavanja, uključujući radnička prava i borba protiv siromaštva. Promovisati digitalnu transformaciju i digitalne veštine kao pokretač održivog razvoja i inkluzivnog rasta.	Stopa zaposlenosti mladih, Stopa rizika od siromaštva, Stopa zaposlenosti žena, Broj osnovnih i srednjih škola koje imaju EdTech Hub.
	Povećanje učešća ženske radne snage	Dva programa aktivnih mera za tržište rada koji posebno targetiraju žene se sprovode u kontekstu uvođenja revidirane metodologije koje imaju žene za ciljnu grupu, u skladu sa ESF+ zahtevima (decembar 2026.)		
	Reformisanje sistema socijalne i dječije zaštite radi efikasnije, efektivnije i transparentnije upotrebe javnih sredstava	500 (kumulativno) korisnika materijalne pomoći (od čega je 50% žena) je učestvovalo u aktivnim merama tržišta rada za njihovu aktivaciju na tržištu rada tokom 2026. i 2027. godine (decembar 2027.)		
Obrazovanje i razvoj veština	Ulaganje u sve nivoe obrazovanja	Pokrenute tenderske procedure za izgradnju ili renoviranje škola kako bi se smanjio broj smena u najnaseljenijim osnovnim školama sa sadašnjih 5 smena na najviše 3 do decembra 2027 (decembar 2025.)		
	Digitalno obrazovanje: nadogradnja koncepta i nastavnih planova i programa Digitalne akademije izvan javne uprave i sprovođenje u ukupnom društvu na organizovan i društveno inkluzivan način; sprovođenje Strategije digitalizacije obrazovnog sistema (2022-2027) i povezanih akcionih planova	2.000 nastavnika učestvovalo je na obukama o digitalnim kompetencijama u okviru usvojenog Okvira o digitalnim kompetencijama nastavnika. (decembar 2025.)		

Primeri reformi i predlozi KPIs (oblast Razvoj poslovnog okruženja i privatnog sektora)

Komponenta	Indikativne reforme	Kvalitativni i kvantitativni koraci (indikatori implementacije)	Doprinos sprovođenja reformi ostvarenju ciljeva IRR	Predlog KPIs
Poslovno okruženje	Unapređenje održivog i efikasnog upravljanja poslovnim subjektima u vlasništvu Republike Srbije	Registracija svih javnih preduzeća osnovanih od strane RS kao akcionarskih društava ili društava sa ograničenom odgovornošću i javno objavljivanje zakonom propisanih informacija i dokumenata od strane tih preduzeća (decembar 2026. godine). Definisanje od strane svih državnih preduzeća koja primenjuju Zakon o upravljanju privrednim društvima koja su u vlasništvu RS godišnjih ciljeva utvrđenih u smernicama koje se periodično ocenjuju na osnovu njihovog ispunjenja (decembar 2027. godine).	Nastavak procesa proširenja, putem ubrzanja usklađivanja sa vrednostima, zakonima, pravilima, standardima, politikama i praksama EU. Ubrzanje regionalne ekonomske integracije i brža integracija u jedinstveno tržište EU. Povećanje efikasnosti javne uprave i transparentnosti postupaka. Podsticanje inovacija i istraživanja.	Vrednost startup ekosistema. Broj inovativnih kompanija. Učešće vrednosti poljoprivrednih proizvoda u ukupnoj vrednosti izvoza. Smanjenje fiskalnih rizika. Administrativno opterećenje privrede i građana u BDP-u (%). Rast zaposlenosti i konkurentnosti, BDP-a.
Razvoj privatnog sektora	Unapređenje investicionih i razvojnih mogućnosti za preduzetnike i privatni sektor	Usvajanje vremenski ograničenog akcionog plana za usklađivanje shema državne pomoći sa pravnim tekovinama EU, zasnovanog na konačnom inventaru i njegovo odobravanje od strane Evropske komisije (jun 2025. godine). Omogućiti plaćanje svih javnih prihoda (poreskih i neporeskih) elektronskim putem (decembar 2027. godine).		
	Dalji razvoj naučnog i inovacionog ekosistema za ekonomiju zasnovanu na znanju	Povećati broj finansiranih istraživača / inovativnih kompanija u Nacionalnom inovacionom sistemu (podržanih programima Fonda za nauku i Fonda za inovacionu delatnost) na 3400/600 (jun 2025. godine).		
Konkurentnost poslovnog sektora	Poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednog sektora	Doneti Zakon o konsolidaciji zemljišta (jun 2026. godine). Iz nacionalnog budžeta finansirati najmanje 10 projekata koji ne prelaze iznos od 299.999 evra po projektu, koji su ugovoreni putem javnih nabavki i čiji je cilj poboljšanje ruralne javne infrastrukture u oblastima snabdevanja vodom i putne infrastrukture (decembar 2026. godine). Usvajanje u Skupštini i stupanje na snagu svih okvirnih zakona usklađenih sa pravnim tekovinama EU u oblasti bezbednosti hrane, veterinarske i fitosanitarne politike koji su neophodni za otvaranje Poglavlja 12 (jun 2027. godine).		

HVALA NA PAŽNJI.